

Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.173/2024/15. szám

A Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. szeptember 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t:

A testi sértés bűntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. március 21. napján kelt 22.B.446/2023/20. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztés tartamát 2 (két) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 3 (három) évre enyhíti.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja kapcsán a legkevesebb három hónap időtartamra történő utalást mellőzi.

A vádlott tényleges tartózkodási helye helyesen cím5 szám.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült 11.268 (tizenegyezer-kétszázhatvannyolc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. március 21. napján kelt 22.B.446/2023/20. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés bűntettében [Btk. 164. §

(1) és (8) bekezdés első fordulat]. Ezért őt 3 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének, legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnjelről és a vádlottat 289.826 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

[2] Az elsőfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette. A vádlott és védője elsősorban eltérő minősítés miatt, a védő másodsorban enyhítésért is fellebbezést jelentett be.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.360/2024/3. számú átiratában a bejelentett védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[4] A fellebbezést a Be. 598. § (2) bekezdésének I. fordulata szerinti tanácsülésen elbírálgathatónak tartotta. Nyilvános ülés kitűzése esetére bejelentette, hogy azon nem vesz részt.

[5] Megjegyezte, hogy a védelmi fellebbezés tartalmára figyelemmel a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű.

[6] Álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék az eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve az ügy érdemére kiható és a másodfokú eljárásban nem orvosolható relatív eljárási szabálysértést nem vétett.

[7] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékok okszerű és az iratok tartalmának megfelelő értékelésével az ítéleti tényállást megalapozottan állapította meg, mely a másodfokú felülbírálat során is irányadó.

[8] A törvényszék ugyanakkor szükségtelenül rögzítette a tényállásban nemleges ténymegállapításként azt, hogy a rúgások nem okoztak sérülést. Ez azonban a tényállás megalapozottságát nem érinti.

[9] Az elsőfokú bíróság az életveszélyes sérülés közvetlen jellegét csak a büntetéskiszabási körülmények között tüntette fel. Mivel a következetes ítélkezési gyakorlat értelmében az ítélet egységes egész, ezért, ha ítéletszerkesztési hibából eredően a bíróság az indokolásnak tényálláson kívüli részében rögzít egyes tényeket, azokat is a tényállás részének kell tekinteni (BH 2006.392., BH 2005.89.).

[10] A megalapozott történeti tényállás felülbírálatra alkalmas, és irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (3) bekezdése alapján.

[11] A vádlott bűnösségére vont következtetés okszerű.

[12] A bűncselekmény minősítése törvényes. Az irányadó tényállás szerint a sértett a bántalmazás következtében kis kiterjedésű agyzúzódást szenvedett el, mely közvetlen életveszélyes sérülésnek minősül.

[13] A vádlott cselekményét eshetőleg szándékkal követte el, mivel a támadott, életfontosságú szervet magában foglaló testrész, a bántalmazás módja, az ütések száma és az alkalmazott erő kifejtés mértéke alapján az a következtetés vonható le, hogy a vádlott számolt azzal, hogy cselekménye következtében a sértettnek súlyos, akár életveszélyes sérülése keletkezik, de e következménnyel kapcsolatban közömbösséget tanúsított.

[14] Erre figyelemmel nem tévedett a törvényszék, amikor a vádlott cselekményét a Btk. 164 § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntetékének minősítette.

[15] A törvényszék indokolási kötelezettségének a Be. 561. § (3) bekezdésének d) pontjában foglalt törvényi előírások betartásával tett eleget, a bizonyítékok értékelése a Be. 167. § (4) bekezdésében írtaknak is megfelelő, törvényes és észszerű, logikai hibától mentes.

[16] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget téve számot adott mérlegelő tevékenységéről. A bíróság a vádlott védekezésére figyelemmel logikus érveléssel

és meggyőzően indokolta meg, hogy mely megfontolások és mérlegelési szempontok alapján vetette el a vádlott védekezését, és azt, hogy a vádlott mely állításai és miért nem voltak elfogadhatók. Rögzítette, hogy a vádlotti védekezést az egyéb aggálytalan bizonyítékok közül melyek és miként cáfolták egyértelműen. Mérlegelése nem volt egyoldalú.

[17] A törvényszék a büntetés kiszabása körében irányadó tényezőket maradéktalanul feltárta.

[18] A kiszabott büntetés a büntetéskiszabási körülményekkel arányban álló, a büntetési célok elérésére alkalmas, eltúlzottan súlyosnak nem tekinthető.

[19] Az elsőfokú ítélet járulékos, egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező rendelkezései törvényesek.

[20] Észrevételezte, hogy az ítélet rendelkező része a vádlott lakcímében a házszámot tévesen tüntette fel, az helyesen: 1. szám. Az ítélet indokolásában a vádlott büntetett előéletére vonatkozó adatok között korrigálásra szorul az, hogy a vádlott a Pesti Központi Kerületi Bíróság 228.B.VIII.1125/2008/44. számú ítéletével elbírált rablás büntetettét követte el társtettesként.

[21] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság – a fenti pontosításokkal – a Fővárosi Törvényszék 22.B.446/2023/20. számú ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[22] A védő a fellebbezés írásbeli indokolásában a jogorvoslati kérelmet az eltérő minősítés és enyhítés végett változatlanul fenntartotta, tekintettel a szakértői vélemény következtetlenségére és bizonytalanságára.

[23] Utalt rá, hogy bár kétségtelen, hogy az elsőfokú tárgyaláson a szakértő meghallgatására is sor került, és a szakértőhöz mind a bíróság, mind az ügyészség, mind a védelem kérdéseket intézett, azonban azzal kapcsolatban továbbra is az állapítható meg, hogy az ellentmondásos.

[24] A szakértő az elmondása szerint kizárólag a szakirodalmi adatok alapján minősítette életveszélyesnek a sértett sérülését, ugyanakkor ő maga is megállapította, hogy a tárgyi ügyben az életveszélyt okozó testi sértés szintjét meg sem közelítette a cselekmény, és annak mind a tényleges, mind a büntetőjogi gyógyulási tartama 8 napon belüli.

[25] A szakértő szintén nem tudott egyértelmű választ adni arra a kérdésre, hogy a sértett a sérüléseit minek a következtében szenvedte el, nem tudta kizárni azt, hogy a sértett saját közrehatásának folytán, ütődés következtében szerezte a sérüléseit és azt sem, hogy azt esetleg korábban, a cselekményt megelőzően szerezte-e.

[26] Egyebekben a cselekmény jogi minősítésével kapcsolatban – ahogy a védőbeszédében is tette – szintén hivatkozott a BH 2004.491 számú eseti döntésben foglaltakra, rámutatv, hogy a törvényszék bár helyesen hivatkozott a Btk. 9. §-ában foglaltakra, mégsem vizsgálta kellően azt a körülményt, hogy a kísérlet csak akkor értelmezhető, ha a szándék az életveszély okozására terjed ki. A védelem által kifejtett magatartás és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyanakkor egyértelmű, hogy védelem szándéka nem életveszélyt okozó testi sértésre irányult.

[27] E körben a törvényszék arra hivatkozott, hogy a vádlott ökolútései következtében kialakult agyzúzódások okozta életveszélyes állapot bekövetkeztével a bűncselekmény befejezetté vált, de a szakértői vélemény bizonytalansága folytán éppen ez nem került kétséget kizáróan igazolásra, vagyis, hogy az életveszélyes állapot valójában fennállt-e.

[28] Elfogadhatatlannak tartotta, hogy valakit kizárólag szakirodalmi tézisek alapján ítéljenek el, és a bizonyítást ne a tárgyi ügyben adott körülmények alapján vizsgálja a bíróság, és az abból levont következtetéseket ne az egyedi ügyre vonatkoztassa.

[29] A hivatkozott eseti döntés, és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a törvényszék tévesen jutott arra a megállapításra, hogy az életveszélyt okozó testi sértés kísérletét nem vizsgálta, és a bűncselekményt befejezettnek tekintette az életveszélyes állapot fennállására hivatkozással, holott arról maga a szakértő is akként nyilatkozott, hogy az nem állt fenn.

[30] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontja alapján részben megalapozatlannak látta, mely megalapozatlanság álláspontja szerint a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alapján kiküszöbölhető. Indítványozta, hogy az ítéltábla az iratok tartalma és a helyes ténybeli következtetés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja alapján változtassa meg, és védencét az ellene emelt vád alól bizonyítottság és tényállásszerűség hiányában mentse fel.

[31] A másodfokú bíróság a védelmi fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[32] A nyilvános ülésen a védő a fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően fenntartotta a jogorvoslati kérelmét és annak irányát. Összességében azt emelte ki, hogy az életveszélyt okozó testi sértés esetében megkívánt eredmény, az életveszélyes sérülés nem következett be, a sértett nem volt életveszélyes állapotban. Ilyen sérülés okozására egyébként a vádlott szándéka nem terjedt ki, és e körben a gondatlansága sem állapítható meg, mert sem előre nem látta, sem felismerhető nem volt számára, hogy a cselekményével életveszélyes sérülést okozhat. Mindezen körülmények alapján azt hangsúlyozta, hogy a cselekmény minősítésénél a sérülések tényleges gyógytartamából kell kiindulni, abból, hogy azok 8 napon belül gyógyultak, könnyű testi sértés megvalósulása esetén pedig jóval enyhébb büntetés kiszabása elegendő a vádlottal szemben.

[33] A fellebbezés a cselekmény jogi minősítését illetően nem megalapozott, a büntetés enyhítését célzó részében azonban alaposnak bizonyult.

[34] A bejelentett védelmi fellebbezésekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta. A felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, továbbá az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére.

[35] A Be. 590. § (7) bekezdése alapján az ítéltábla mindezek mellett hivatalból felülbírálta a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálat alapját képező – a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra, a lefoglalt dologra és a bűnügyi költségére vonatkozó – ítéleti rendelkezéseket.

[36] A perrendi szabályok vizsgálata során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében nevesített ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében írt, az eljárás lefolytatására lényeges kihatással járó és a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető ún. relatív szabálysértést, amely az érdemi felülbírálatnak akadályát képezte volna.

[37] A Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel a törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából minden releváns bizonyítékot feltárt, azokat egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelte. A bizonyítékok számbavételét követően, azok érdemi egybevetésével részletesen megindokolta, hogy a történeti tényállást miért sértett1 sértett és az élettársa, tanú1 tanú vallomására, az igazságügyi orvosszakértői véleményre, az orvosi iratokra, és az egyéb bizonyítékokra alapította, míg Terhelt1 vádlott és élettársa, tanú2 tanú arra irányuló vallomását, hogy a vádlott egyrészt csak

megpofozta a sértettet, másrészt, hogy a sértettet a saját élettársa bántalmazta, miért vetette el. Az e körben kifejtett indokaival a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett. Bizonyítékértékelő tevékenységéről és annak eredményéről a törvényszék nyomon követhető módon számot adott.

[38] Az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázási kötelezettségének a Be. 163. § (1) és (2) bekezdésben rögzítettek szerint maradéktalanul eleget tett, melynek során figyelmet fordított a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályok megtartására. Az ismeretlen helyen tartózkodó tanú1 és az időközben elhalálozott tanú2 tanúk nyomozati vallomását helyesen felolvasással tette a tárgyalás anyagává. Az igazságügyi szakértőt a tárgyaláson is meghallgatta, mivel a szakértői vélemény kapcsán aggályok merültek fel, és ezeket az aggályokat a védői érveléssel ellentétben, tisztázta is. A személyi és tárgyi bizonyítékokon kívül az elsőfokú bíróság a releváns okirati bizonyítékokat is a tárgyalás anyagává tette.

[39] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást arról, hogy nem volt oka kételkedni a sértett szavahihetőségében, s azt feltételezni, hogy nem a valóságnak megfelelően számolt be a történetről, hiszen a vádlottal a cselekmény elkövetését követően is baráti viszonyt ápol, a bántalmazást megbocsátotta, az általa mondottakat tanú1 tanú is alátámasztotta.

[40] A sértetti sérülések jellegére, keletkezési mechanizmusára és gyógytartamára vonatkozóan rendelkezésre álltak az igazságügyi orvosszakértő megállapításai, aki annak elkészítéséhez radiológus szakkonzultáns segítségét is igénybe vette. A szakvélemény megállapításai és a szakértő tárgyaláson történt meghallgatását követően kétséget kizáróan rögzíthető volt, hogy a sértett a sérüléseit a vádlott legalább 4 rendbeli, közepes vagy azt meghaladó erejű ökölütései kapcsán szenvedte el, hiszen az ezen túlmenően megvalósított rúgások, melyek a szakértő szerint szintén okozhattak volna ilyen jellegű sérülést, a sértett lábát és hátát érték. Azzal, hogy az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy egyébként e rúgások következtében a sértett sérülést nem szenvedett, valójában e bántalmazási mód tekintetében az arcon keletkezett sérülések eredőjét zárta ki, ezért az e körben tett megállapítása nem volt szükségtelen. A szakértő pedig a védői hivatkozással ellentétben az egyéb, vádlott által megjelölt keletkezési mechanizmusokat elvetette, mely érvelését az elsőfokú bíróság elfogadta.

[41] A szakértői vélemény alapján pontosan rögzíthető volt, hogy a sértett az arcát ért ökölütések következtében kétoldali szem körüli vérömlenyt, a jobb és bal oldali arccsont vetületének felületen, pontosan meg nem határozható sérülését, kétoldali homlokfali-szemtáji fejszakas alatti bevérzést, valamint kis kiterjedésű agyzúzódást szenvedett el, mely sérülések gyógytartama külön-külön és együttesen is 8 napon belüli volt, az agyzúzódás pedig közvetlen életveszélyes sérülésként volt értékelhető.

[42] Az elsőfokú bíróság mindezek alapján csaknem minden tekintetben hiánytalan és megalapozott tényállást állapított meg, az a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult, azt mindössze kis mértékben látta hiányosnak a másodfokú bíróság a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alapján, mely a Be. 593. § (2) bekezdés a) pontja értelmében, az ügyiratok tartalma alapján pótolható volt.

[43] E hiányosság abban mutatkozott meg egyrészt, hogy az életveszélyes sérülés közvetlen jellegét nem rögzítette a törvényszék a tényállásban, bár mivel azt később, az indokolás során megtette [37] bekezdés, azt a másodfokú bíróság a tényállás részének tekintette, másrészt nem tüntette fel, hogy a kialakult vérömleny rövid időn belül, magától, orvosi beavatkozás nélkül felszívódott, s erre figyelemmel a sértett a kórházat, mivel további ellátást a sérülései nem igényeltek, 2 nap után elhagyhatta. Ez utóbbi megállapítással az elsőfokú ítélet [9] bekezdését kiegészíti az ítéltábla az orvosi dokumentumok és a szakértői vélemény alapján.

[44] Az így pontosított tényállás a továbbiakban a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[45] A törvényszék által megállapított és a másodfokú eljárásban is irányadó tényállásban olyan tény vagy körülményt, amely alapján a vádlottat fel kellene menteni vagy vele szemben az eljárást meg kellene szüntetni, az ítéltábla nem észlelt, ilyenre egyébként az ügyészség és a vádlott védője sem hivatkozott.

[46] Ezen túlmenően a másodfokú bíróság a vádlott személyi körülményeire, a büntetéseire vonatkozó adatokat azzal egészíti ki, hogy a vádlottat az ítéletben írt elítéléseit megelőzően a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 22.B.VIII.1043/2004/30. számú ítéletével, mely a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 24.Bf.VIII.5607/2006/8. számú határozatával 2006. október 25. napján emelkedett jogerőre, a 2003. november 15. napján társtettesként elkövetett lopás vétsége és lopás vétségének kísérlete miatt mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 8 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A büntetését 2004. január 20. napján töltötte ki.

[47] A [4] bekezdésben feltüntetett elítélésének adatait annyiban helyesbíti, hogy a vádlott a rablás büntetést követte el társtettesként és mint többszörös visszaesővel szemben került sor vele szemben a halmazati büntetés kiszabására.

[48] Az [5] bekezdésben feltüntetett elítélés alapját képező bűncselekmény elkövetési ideje 2019. január 27. napja.

[49] Az irányadó tényállás alapján tehát a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és - a védői érveléssel ellentétben - nem tévedett a terhére rótt cselekmény jogi minősítését illetően sem.

[50] A Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző testi sértést az követi el, aki más testi épségét vagy egészségét sérti. A (8) bekezdésben írt büntett akkor valósul meg, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

[51] A Btk. 10. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdzi, de nem fejezi be.

[52] A Btk. 7. §-a értelmében szándékosan követi el a bűncselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja vagy e következményekbe belenyugszik.

[53] A Btk. 9. §-a szerint az eredményhez, mint a bűncselekmény minősítő körülményéhez fűzött súlyosabb jogkövetkezmények akkor alkalmazhatók, ha az elkövetőt az eredmény tekintetében legalább gondatlanság terheli.

[54] A bűncselekmény elkövetési magatartása a testi épség vagy az egészség sértése, amely egyfelől testi bántalmazásban, másfelől egészségsértésben nyilvánul meg.

[55] A testi sértés lehet szándékos vagy gondatlan. Eredménye a testi épség megsértése esetén a sérülés okozása, az egészségsértés esetén a betegség előidézése. Az elkövetési magatartás és az eredmény között okozati összefüggésnek kell fennállnia.

[56] Az elkövető büntetőjogi felelőssége aktív elkövetési magatartás esetén akkor állapítható meg, ha a szándékos vagy gondatlan tevékenységével okozati összefüggésben áll elő más (mások) életének, testi épségének sérülése (halála).

[57] Ezen túlmenően a jelen ügyben a cselekmény jogi értékelésekor figyelemmel kell lenni arra is, hogy a megállapított tényállás szerint a vádlott az elkövetéskor erősen ittas állapotban volt. Az önhibából ittas állapotba kerülő és bűncselekmény tényállását megvalósító személyt ugyanakkor olyannak kell tekinteni, mintha a beszámítási képessége teljes lenne. Az ittas állapotban elkövetett cselekmény is annak tárgyi oldalához képest szándékos vagy gondatlan cselekménynek minősülhet. Ennek körében az elkövetés

körülményeinek elemzésével azt kell vizsgálni, hogy a cselekmény miként lenne minősítendő az alanyi oldal teljessége esetén [III. számú Büntető Elvi Döntés].

[58] Az irányadó tényállásban rögzítettek alapján nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor a 3/2013. Büntető Jogegységi Határozat útmutatásának megfelelően valójában a tárgyi oldal elemzésének eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a támadott testtájék, a sérülések helye, az erőbehatások mértéke és az elkövetés egyéb körülményei alapján Terhelt1 vádlott szándéka eshetőlegesen az életveszélyes sérülés okozására kiterjedt. Feltétlenül fel kellett, hogy merüljön a tudatában, hogy a támadott életfontosságú szervet (agyat is) magában foglaló testrész, a fej, a bántalmazás módja, az ütések száma, legalább 4 rendbeli középest vagy azt meghaladó erejű ökölütés alapján a sértettnek a bántalmazás következtében súlyos, akár életveszélyes sérülése keletkezhet, de e következménnyel kapcsolatban közömbösséget tanúsított. Az ökölbe szorított kézzel ütés ugyanis akaratlagos, szándékos cselekvés, amelynek során az erőt uralni kell, ily módon, legalább közepes erővel, szemből többször fejre ütni, mely testrészen köztudomásúan életfontosságú szervek is találhatók, annak belenyugvását jelenti, hogy a másiknak akár életveszélyes testi sérülése is keletkezhet.

[59] Az életveszélyt okozó testi sértés materiális bűncselekmény, melynél az eredmény, a sérülés életveszélyes voltának megállapítása szakkérdésként merül fel, melyet orvosszakértő igénybevételével kell megállapítani.

[60] A3/2013. Büntető Jogegységi Határozat rögzíti, hogy az életveszély fogalmilag a halál bekövetkezésének a reális lehetőségét jelenti, de nem azonosítható a halál szükségszerű beállásának a lehetőségével. Az előbbiről akkor van szó, ha a testi sértés folytán megindult az az okfolyamat, amely a halál bekövetkezéséhez vezethet, de rendszerint fennáll az életveszély megszüntetésére, illetőleg a halál elhárítására alkalmas beavatkozás lehetősége is. A hírközlés, a közlekedési hálózat, az egészségügyi ellátás és szolgálat, valamint az orvostudomány jelenlegi fejlettségére tekintettel ma már többnyire nem a „véletlenül” múlik az életveszély tényleges elhárítása. Mindez a társadalmi tudatban is általánosan ismert. Kiemelendő továbbá, hogy a sérülés gyógytartama, a sérülés életveszélyes jellege szempontjából nem meghatározó, akár nyolc napon belüli gyógytartamú sérülés is minősülhet életveszélyesként, ha az életfontos szerv sérülésével járt, melynek révén – a lehetséges lefolyásokat figyelembe véve – a halál bekövetkezésének lehetősége is reálisan felmerült.

[61] A sérülés életveszélyes volta szakkérdés, amelyet orvosszakértő igénybevételével kell megállapítani. Az orvosszakértő nyilatkozik abban a kérdésben is, hogy az életveszély az adott esetben közvetlen vagy közvetett volt-e.

[62] Az elsőfokú bíróság e körben a nyomozás során kirendelt és a tárgyaláson is meghallgatott igazságügyi orvosszakértő szakvéleményére támaszkodott, annak megállapításait, mely szerint a keletkezett agyzúzódás -mely orvosi dokumentumokkal alátámasztott volt- közvetlenül életveszélyes sérülésnek minősült, elfogadta. E megállapítás a szakirodalmi adatok és az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet 2. és 16. számú módszertani leveleinek útmutatásán alapult, melyek szerint közvetlenül életveszélyes a sérülés, ha a trauma életfontosságú szervet sért. Kétségtelen, hogy e módszertani levelek hatályukat veszítették, alkalmazásuk nem kötelező, ugyanakkor mindez nem jelenti megállapításaik megalapozatlanságát. A bennük foglaltak tartalmukat tekintve ma is helytállóak és a sérülések jellegének meghatározásakor irányadónak tekinthetők. A jelen ügyre vetítve az agy nem vitatható módon, köztudomásúan, ilyen életfontosságú szervnek minősül. Kétségtelen, hogy a bántalmazás következtében kialakult agyzúzódás, mint sérülés nem volt nagy kiterjedésű, és az orvosi beavatkozás nélkül gyorsan felszívódott, ugyanakkor az is, hogy annak keletkezésével megindult az az okfolyamat – vérzés – amely nem

szerencsés alakulás esetén a halál bekövetkeztéhez is vezethetett volna, az életveszély lehetősége megnyílt, s a cselekmény minősítésénél ennek van jelentősége.

[63] Amint arra az ítéltábla már utalt az, hogy a sérülés ténylegesen 8 napon belül gyógyult, a minősítés kapcsán nem bírt relevanciával, azt helyesen a büntetéskiszabási körülmények között értékelte az elsőfokú bíróság is.

[64] Mindezek alapján rögzíthető, hogy az eredmény, az életveszélyes sérülés bekövetkezett, a cselekmény befejezetté vált, sem az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének, sem a könnyű testi sértés befejezett alakzatának a megállapítása nem jöhetett szóba, az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott cselekményét életveszélyt okozó testi sértés büntettének.

[65] A teljesség kedvéért végül utal arra az ítéltábla, hogy az állandó bírói gyakorlat szerint a sértett 8 napon belül gyógyuló, könnyű sérülései nem nyerhettek önálló értékelést, azok beolvadtak az életveszélyt okozó testi sértés büntettébe (BH1987. 263.).

[66] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[67] Mint ahogyan a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés kiszabásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[68] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság csaknem hiánytalanul feltárta, az mindössze annyiban igényelt pontosítást, hogy a vádlott terhére helyesen az életveszélyes sérülés közvetlenségét kellett értékelni és súlyosító körülmény az is, hogy a minősítést megalapozó sérülésen kívül a sértett további sérüléseket is szenvedett.

[69] A törvényszék helyesen vette figyelembe a vádlott terhére az önhibájából eredő ittas elkövetést, mert ez az állapot mindenképpen motiválta a vádlottat a bűncselekmény elkövetésében, a büntetett előéletét, azt a tényt, hogy őt korábban már marasztalták el személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt, a korábbi ilyen jellegű elítélését azonban a hosszabb időmúlásra tekintettel valóban kisebb súllyal lehetett értékelni. A sértett megbocsátása ugyanakkor olyan enyhítő körülmény, amely valóban nagy nyomattal bír, hiszen a vádlottal azóta is baráti viszonyt ápolnak. Mindezen tények mellett a másodfokú bíróság a sérülés tényleges gyógytartamának is nagyobb jelentőséget tulajdonított a büntetés kiszabása körében, mert igaz ugyan, hogy maga a sérülés, az agyzúzódás, életveszélyes sérülésnek minősült, a fentebb rögzítettek szerint, ugyanakkor az 8 napon belül gyógyult, a kialakult vérömleny rövid idő alatt orvosi beavatkozás nélkül magától felszívódott, s ez az a körülmény, ami a cselekmény tényleges tárgyi súlyát meghatározta, ami egyben lehetőséget is adott a másodfokú bíróság számára, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetést enyhítse, melyet így az ítéltábla 2 év 6 hónap időtartamra mérsékel, helyt adva az enyhítés iránt bejelentett védői fellebbezésnek. A feltárt büntetéskiszabási körülmények alapján ez a

büntetés felel meg a Btk. 79. §-ában írt büntetési céloknak, valamint a Btk. 80. §-a szerinti büntetéskiszabási elveknek.

[70] Törvényesen került sor a vádlottal szemben a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazására is, annak tartamát azonban, figyelemmel arra, hogy a főbüntetésként kiszabott végrehajtandó szabadságvesztés büntetés tartamát is enyhítette az ítéltábla, ehhez igazítottan 3 évre mérsékelte.

[71] A feltételes szabadságra bocsátás tekintetében hozott elsőbírói rendelkezés törvényes, azt mindössze annyiban korrigálta a másodfokú bíróság, hogy mellőzte a legkevesebb három hónap időtartamra történő utalást, mert annak megjelölése a kiszabott szabadságvesztés tartamára figyelemmel szükségtelen.

[72] Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései törvényesek.

[73] Az ítéltábla helyesbítette a vádlott Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés f) pontjában írt személyes adatának, a tartózkodási helyének a pontos megjelölését.

[74] A másodfokú bíróság a fenti indokokra figyelemmel a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a fentiek szerint megváltoztatta, míg az egyéb rendelkezéseket a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[75] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontja alapján az állam viseli, mert az enyhítés végett bejelentett védői fellebbezés eredményes volt.

[76] A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2024. szeptember 19.

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

dr. Bíró Emese s.k.
előadó bíró

dr. Szabó Ágnes Petra s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2024. március 21. napján kelt 22.B.446/2023/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.173/2024/15. számú ítéletével 2024. szeptember 19. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. szeptember 19.

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke